

Mari Rantanen ps

Talousarvioaloite määrärahan lisäämisestä pelastusalan post-traumatyöpajatoimintaan (150 000 euroa)

Eduskunnalle

Post-traumatyöpaja on kolme päivää kestävä kokonaisuus, jossa osallistujat voivat käsitellä työhön liittyviä henkisesti kuormittavia kokemuksia, jotka voivat olla pitkään jatkuneita tai yksittäisiä tapahtumia. Työpajan tavoitteena on mahdollistaa laaja osallistuminen pelastuslaitoksilta.

Kansainvälisesti pelastus- ja ensihoitotoimea lähellä olevien alojen henkiseen kuormitukseen on kiinnitetty kattavammin huomiota. Työtilanteista kertynyttä henkistä kuormaa työarjessaan kantaville on kehitetty post-traumatyöpajatoimintamalli. Post-traumatyöpajat ovat saaneet alkunsa vuonna 1985 Pohjois-Amerikassa. Työpaja järjestettiin ensimmäisen kerran FBI:n agenteille, jotka olivat olleet osallisina ampumisvälikohtauksissa. Tällä hetkellä post-traumatyöpajatoiminta on käytössä useissa Yhdysvaltojen osavaltioissa. Euroopassa työpajamalli on ollut käytössä ainakin Italiassa ja Sloveniassa.

Post-traumatyöpajatoiminnasta on Suomessa hyviä kokemuksia poliisitoimessa. Vuosina 2010—2019 on järjestetty 17 työpajaa, joihin on osallistunut 310 poliisia ja poliisitoimen tutkijaa. Viisi henkilöä on osallistunut työpajaan kaksi kertaa. Post-traumatyöpajat on tarkoitettu henkilöille, jotka ovat altistuneet työssään traumaattisille työtehtäville tai joiden työtehtäviin kuuluu työperäisiä henkisen kuormituksen kokemuksia. Post-traumatyöpaja on osa Poliisihallituksen määräyksen mukaista kriittisten työtilanteiden jälkitoimia, jota rahoitetaan Poliisihallituksen kautta valtion toimesta. Näiden työpajojen kokemuksista tai vaikuttavuudesta ei ole tehty laadukasta tutkimusta, mutta osallistujien alustavien kyselyjen mukaan työpajoista on tullut erinomaista palautetta, ja kokemukset ovat olleet työssä jaksamista tukevia. Viisi henkilöä on osallistunut työpajaan kaksi kertaa.

Post-traumatyöpajan päämääränä on kuntouttaa hoitamatta jääneitä, henkistä kuormaa työssään kantavia pelastusalan henkilöstön edustajia siten, että he jatkossa selviytyvät vaativasta työstään ilman mielenterveyssyistä johtuvia sairauspoissaoloja. Suomessa post-traumatyöpajaa pilotoitiin pelastusalan henkilöstölle syksyllä 2019 osana Henkinen työsuojelu ja jälkipurku pelastustoimessa -hanketta. Pilottiin osallistui 12 osanottajaa ja palaute oli positiivista.

Toiminnan jatkuvuus pelastusalan henkilöstölle nähtiin erittäin tärkeäksi, ja toinen työpaja toteutetaan Palosuojelurahaston myöntämällä avustuksella osana MentalFireFit-hanketta. Kertyneen kokemuksen perusteella post-traumatyöpajatoiminnasta olisi hyötyä pelastustoimen työssäjaksamisessa ja se sopisi valtion pelastustoimesta rahoitetuksi toiminnaksi.

Talousarvioaloite TAA 250/2020 vp

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta lisää 150 000 euroa momentille 26.30.01 ja lisää momentin perusteluihin maininnan, että määrärahaa saa käyttää pelastustoimen post-traumatyöpajatoimintaan.

Helsingissä 16.10.2020

Mari Rantanen ps